

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА  
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

Навчально-науковий інститут енергетики, автоматики та водного господарства

**01-05-256 S**

<b>СИЛАБУС SYLLABUS</b>	<b>Виробнича практика</b>	
	The first production practice	
Шифр за ОП Code in Degree Programme	ПП.34	
Освітній рівень Level of Education	Бакалаврський (перший)	
	Bachelor's (first)	
Галузь знань Field of Knowledge	10	Природничі науки Natural Sciences
Спеціальність Field of Study	103	Науки про Землю Earth Sciences
Освітня програма Degree Programme	Геологія	
	Geology	

Рівне 2024

Силабус «Виробнича практика» для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Геологія» спеціальності 103 Науки про Землю. - Рівне. - НУВГП, 2024. – 12 с.

ОП на сайті університету: <https://ep3.nuwm.edu.ua/23604/>;  
<https://ep3.nuwm.edu.ua/28836/>.

Розробники силабусу:

Мельничук В.Г., д. геол. н., професор кафедри геології та гідрології;  
Столярець М.О., старший викладач кафедри геології та гідрології

Силабус схвалений на засіданні кафедри геології та гідрології  
Протокол № 7 від 20 лютого 2024 року

В.о. завідувача кафедри геології та гідрології:  
Мельничук В.Г., д. геол. н., професор

Керівник освітньої програми:  
Мельничук В.Г., д. геол. н., професор

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІ ЕАВГ  
Протокол № 6 від 20 лютого 2024 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІ ЕАВГ  
Сафоник А.П., д.т.н., професор.



Попередня версія силабусу (шифр)  
Робоча програма навчальної дисципліни ( 01-05-106)

© Мельничук В.Г., 2024

© НУВГП, 2024

<b>ПРОГРАМА</b> <small>назва освітнього компоненту*</small>
Виробнича практика – <i>обовязковий освітній компонент</i>

<b>ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ</b>	
Ступінь вищої освіти	<i>бакалавр</i>
Освітня програма	<i>Геологія</i>
Спеціальність	<i>103 Науки про Землю</i>
Рік навчання, семестр	<i>Третій рік, VI семестр</i>
Кількість кредитів	<i>6</i>
Лекції:	
Лабораторні заняття:	
Самостійна робота:	<i>180</i>
Курсова робота:	<i>ні</i>
Форма навчання	<i>денна/ заочна</i>

Форма підсумкового контролю	залік
Мова викладання	українська
<b>ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧІВ</b>	
	Мельничук Віктор Григорович, доктор геологічних наук, професор в.о. завідувача кафедри геології та гідрології Національного університету водного господарства та природокористування.
Вікіситет	URL: <a href="http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/">http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/</a>
ORCID	URL: <a href="https://orcid.org/my-orcid?orcid=0000-0002-8757-5899">https://orcid.org/my-orcid?orcid=0000-0002-8757-5899</a>
	Столярець Михайло Олександрович, магістр наук про Землю, старший викладач кафедри геології та гідрології Національного університету водного господарства та природокористування.
Як комунікувати	<p><i>Керівництво практикою може проводитися за допомогою електронного ресурсу – платформи дистанційного навчання Moodle та безкоштовного додатка для комунікацій Google Hangouts Meet <a href="https://meet.google.com/">https://meet.google.com/</a> з пакета Google for Education.</i></p> <p><i>Вхід для використання наведених інформаційних технологій здійснюється через корпоративну пошту, яка надається студентам та працівникам університету.</i></p> <p><i>Корпоративна пошта викладачів:</i>  v.g.melnychuk@nuwm.edu.ua stoliarets_vg22@nuwm.edu.ua</p>
<b>ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ</b>	
<b>Мета та завдання</b>	

Метою виробничої практики студентів є закріплення і розширення теоретичних знань, отриманих в університеті в процесі вивчення спеціальних курсів, набуття виробничих навичок з вибраної спеціальності, шляхом безпосередньої участі у керуванні низовими виробничими колективами (загонами), перебуваючи на посаді дублера-геолога. Завдання практики – ознайомлення з основними положеннями по організації геологічного вивчення надр, організацією робочих місць при виконанні технологічних процесів, правилами техніки безпеки і охорони праці, та діяльністю громадських організацій.

По закінченню проходження практики студенти повинні: **знати** головні положення з методики виконання основних видів регіональних, пошукових і розвідувальних робіт, забезпечення їх якості, правила техніки безпеки і охорони праці, особливості використання інструментів та обладнання; **вміти** виконувати геологічну документацію відслонень і керну свердловин, **опрацьовувати** фондові геологічні матеріали, розрізняти гірські породи і складати їхні представницькі колекції, **відбирати** проби гірських порід на різні види аналізів, **інтерпретувати** геофізичні дані, **викреслювати** ескізи та схеми геологічних карт та розрізів, **стратиграфічних** колонок і умовних позначень, **відрізняти** матеріали та інструменти по зовнішньому вигляду, **отримати** навички керування невеликими колективами, **застосовувати** правила безпечного проведення робіт на ділянці практики.

### **Передумови вивчення\***

**(місце освітнього компоненту в структурно-логічній схемі)**

Викладається після вивчення більшості ОК циклу професійної підготовки

### **Компетентності**

ЗК03. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. ЗК04. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК09. Здатність працювати в команді.

ЗК10. Навички забезпечення безпеки життєдіяльності.

ФК14. Здатність застосовувати базові знання фізики, хімії, біології, екології, математики, інформаційних технологій тощо при вивченні Землі та її геосфер.

ФК15. Здатність здійснювати збір, реєстрацію і аналіз геологічних даних за допомогою відповідних методів і технологічних засобів у польових і лабораторних умовах.

ФК16. Здатність застосовувати кількісні методи при дослідженні геологічного середовища на його компоненти.

ФК18. Здатність інтегрувати польові та лабораторні спостереження з теорією у послідовності: від спостереження до розпізнавання, синтезу і моделювання

ФК19. Здатність проводити моніторинг природних процесів в умовах Волино Поділля.

ФК20. Здатність самостійно досліджувати мінерали, гірські породи і корисні копалини в польових і лабораторних умовах, описувати, аналізувати, документувати і звітувати про результати.

ФК21. Здатність до планування, організації та проведення геологічних досліджень і підготовки звітності з врахуванням регіональних особливостей.

ФК22. Здатність ідентифікувати та класифікувати відомі і реєструвати нові об'єкти у земній корі їх властивості та притаманні їм процеси.

**Програмні результати навчання (ПРН). Результати навчання (РН)**

*ПРН01. Збирати, обробляти та аналізувати інформацію в області наук про Землю.*

*ПРН04. Використовувати інформаційні технології, картографічні та геоінформаційні моделі в області наук про Землю.*

*ПРН07. Застосовувати моделі, методи і дані фізики, хімії, біології, екології, математики, інформаційних технологій тощо при вивченні природних геологічних процесів формування і розвитку земної кори в т.ч. щодо Волино-Подільського регіону.*

*ПРН08. Обґрунтовувати вибір та використовувати польові та лабораторні методи для аналізу природних та антропогенних систем і об'єктів геологічного середовища.*

*ПРН09. Вміти виконувати дослідження геологічного середовища на його компонентів за допомогою кількісних методів аналізу.*

*ПРН10. Аналізувати склад і будову ділянок земної кори різних просторово-часових масштабах на прикладі Волино-Поділля.*

*ПРН11. Впорядковувати і узагальнювати матеріали польових та лабораторних геологічних досліджень.*

*ПРН12. Знати і застосовувати теорії, парадигми, концепції та принципи в науках про Землю відповідно до спеціалізації.*

*ПРН15. Уміти обирати оптимальні методи та інструментальні засоби для проведення геологічних досліджень, збору та обробки даних з врахуванням регіональних особливостей. ПРН16. Вміти визначати властивості інженерних ґрунтів, інженерно-геологічні умови територій, геодинамічні явища і процеси.*

*ПРН17. Визначати основні характеристики твердих корисних копалин, поверхневих і підземних вод та умови їх знаходження в земній корі Волино-Подільського та інших регіонів.*

### **Структура та зміст освітнього компонента**

#### **Програма виробничої практики та структура практики**

<b>№ п/п</b>	<b>Назви тем змістових модулів</b>	<b>Кількість годин</b>
<b>Змістовий модуль 1</b>		
<b>1</b>	<i>Проходження вступного інструктажу з охорони праці та отримання щоденника перед від'їздом на практику</i>	6
<b>2</b>	<i>Оформлення документів про прибуття на місце проходження практики. Інструктаж з охорони праці на робочому місці.</i>	6
<b>3</b>	<i>Ознайомчі виробничі екскурсії по геологічній/гірничій установі</i>	12
<b>4</b>	<i>Виробничі екскурсії та робота у спеціалізованих підрозділах геологічних/гірничих організацій</i>	12
<b>5</b>	<i>Виробничі екскурсії в лабораторії, керносховище і відділи підготовки проб</i>	12
<b>6</b>	<i>Збір даних про базу практики, характеристика підприємства в цілому.</i>	18
<b>7</b>	<i>Виконання обов'язків працівника виробничого підрозділу в геологічній/гірничій організації.</i>	54
<i>Разом за змістовим модулем 1</i>		<b>120</b>
<b>Змістовний модуль 2</b>		
<b>8</b>	<i>Оформлення звіту з практики</i>	34
<b>9</b>	<i>Захист звіту в геологічній організації</i>	10
<b>10</b>	<i>Захист звіту</i>	16
<i>Разом за змістовим модулем 2</i>		<b>60</b>
<b>Всього</b>		<b>180</b>

Студенти готують **звіт** за результатами виконання програми практики. Звіт повинен бути складений на 20...25 аркушах паперу формату А4 і оформлений грамотно, з додатками, схемами або фотографіями, виконаними студентами. Студент повинен мати уявлення і відобразити у своєму звіті:

- Загальну характеристику геологічної/гірничої організації:
  - профіль і структуру геологічної/гірничої організації;
  - історію створення і розвитку підприємства;
  - номенклатуру чи проектів що реалізуються геологічною установою, або родовищ корисних копалин, що розробляються гірничою організацією;
  - прилади і матеріали для виконання робіт;
  - взаємозв'язок окремих структурних підрозділів організації;
  - методику і організацію ведення робіт з геологічного вивчення або експлуатації надр;
  - питання управління геологічними\гірничими роботами;

- організацію охорони праці, протипожежної безпеки, охорони навколишнього середовища;

- перспективи розвитку підприємства.

2. Мета практики є графіком виконання окремих робіт в часі або в відсотках.

. Характеристика району/об'єкта практики:

Фізико-географічний нарис.

Методика робіт (Підготовчий період. Польові роботи. Камеральний період. Технічне та програмне забезпечення. Нормативне забезпечення. Метрологічне забезпечення).

Вивченість району/об'єкта (геологічна, геофізична, гідрогеологічна)

Стратифіковані утворення.

Нестратифіковані (інтрузивні та ультраметаморфічні) утворення. Тектоніка.

Історія геологічного розвитку.

Геоморфологія та рель'єфоутворюючі процеси.

Гідрогеологія.

Корисні копалини та закономірності їх розміщення (Якщо об'єктом практики є родовище, то розкривається зміст матеріалів геолого-економічної оцінки родовища в тому числі підрахунок і рух запасів корисних копалин).

Оцінка перспектив району/об'єкта.

Екологічний стан геологічного середовища.

Висновки.

Література.

4. Охорона праці та навколишнього середовища. Відображаються загальні методи з охорони праці на об'єкті практики, висвітлюється особиста участь в період практики з охорони праці, протипожежних заходах та заходах з охорони навколишнього середовища.

5. Індивідуальне завдання зі звітом про науково дослідну роботу. На основі індивідуального завдання відображається науково – дослідна робота з зазначенням висновків та рекомендацій які, можуть бути використані геологічною/гірничою організацією.

Захист звіту з практики відбувається у терміни, визначені навчальним планом шляхом оцінки якості виконання звіту та захисту керівнику практики від університету.

#### **Інструменти, обладнання, програмне забезпечення**

**Засоби навчання, які застосовуються під час викладання:** Технічні засоби виробничої діяльності, які використовуються надрокористувачем за місцем проходження виробничої практики. Програмне забезпечення надрокористувача (для підтримки дистанційного навчання, Інтернет-опитування тощо); бібліотечні фонди (підручники і навчальні посібники, методичні рекомендації, наукова література).

#### **Порядок оцінювання програмних результатів навчання/результатів навчання**

Процедури проведення поточного та підсумкового контролів знань здобувачів у НУВГП регламентовано Положенням про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти форми та зміст контрольних заходів.

Система оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за 100-бальною шкалою. Ця шкала розподіляється на дві частини:

60 балів – поточна складова оцінювання від виробництва; 40 балів – звітна складова від університету.

Передбачено два модульних контролі знань за результатами перевірки звіту про проходження виробничої практики.

Поточна складова оцінювання (60 балів) накопичується за результатами проходження виробничої практики і виставляється керівником практики від виробництва.

Загальна інтегральна оцінка розраховується як сума балів, накопичена студентом за роботу впродовж семестру.

Нормативні документи, що регламентують проведення поточного та підсумкового контролів знань і надають здобувачам вищої освіти можливість подавати апеляції:

- Тимчасове положення про організацію практик для здобувачів вищої освіти НУВГП Ухвалено науково-методичною радою НУВГП протокол від 20.06.18 р. № 5

- «Положення про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти» (<http://nuwm.edu.ua/struktorni-pidrozdili/navch-nauk-tsentr-nezalezhnoho-otsiniuvannia-znan/dokumenti>);

- Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти (семестровий поточний контроль) зі змінами та доповненнями (<http://nuwm.edu.ua/struktorni-pidrozdili/navch-nauk-tsentr-nezalezhnoho-otsiniuvannia-znan/dokumenti>)

- Концепція практичної підготовки студентів НУВГП (<http://ep3.nuwm.edu.ua/5617/>).

### **Поєднання навчання та досліджень**

Здобувачі, які вчасно виконують завдання з проходження виробничої практики мають можливість долучитися спільно з керівниками практики до виконання наукових досліджень, участі в науково-дослідницьких темах, підготувати спільні наукові публікації. Досвід такої співпраці із студентами практикується постійно.

### **Рекомендована література (основна, допоміжна)**



### Основна

1. Лузан В.В. Економіка і організація геологорозвідувального виробництва.- К.: Ніка-прінт". - 2001. - 300с.
2. Кодекс України про надра (133/94-ВР в.д 27 липня 1994 р.).

### Допоміжна

1. Галузевий стандарт України "Геологічне картографування. Типові умовні позначення" (ГСТУ 41 – 47 – 2004). – Київ. – 2004. –105 с.
2. Гірничорозвідувальні роботи.-К.: УкрДГРІ. – 2003. - 192с.
3. ДСТУ 3008-95. Документація, звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення.
4. Інструкції із застосування Класифікації запасів і ресурсів корисних копалин. - К.: ДКЗ та ДГСУ України. - 1997-2005.
5. Збірник укрупнених кошторисних норм на геологорозвідувальні роботи (ЗУКН). Розділ 1. Геологозйомочні роботи. - К.: УкрДГРІ. – 2003. - 192с.
6. Збірник укрупнених кошторисних норм на геологорозвідувальні роботи (ЗУКН). Розділ 12.
7. Класифікація запасів і ресурсів корисних копалин Державного фонду надр. Затверджено постановою Кабінету Міністрів України № 432 від 5.05.1997р. - Київ: ДКЗ України при Міністерстві екології та природних ресурсів. – 1997.
8. Організація та проведення геологічного довивчення раніше закартованих площ м-бу 1:200 000, складання та підготовка до видання Державної геологічної карти України масштабу 1:200 000. Інструкція/Відп. ред. М. І. Лебідь. – К., 1999. – 296 с.
9. Організація та проведення геологозйомочних робіт і складання та підготовка до видання геологічної карти України масштабу 1: 50 000 (1: 25 000). Інструкція. – Київ. - 2002.
10. Положення про стадії геологорозвідувальних робіт на тверді корисні копалини / Гол. ред. Д.С.Гурський. – Київ: Комітет України з питань геології та використання надр. – 2000. – 20 с.

### Інформаційні ресурси в Інтернет

1. Концепція практичної підготовки студентів НУВГП. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://ep3.nuwm.edu.ua/5617/>
2. Обласна наукова бібліотека (м. Рівне, майдан Короленка, 6) / [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.cbs.rv.ua/>
3. Наукова бібліотека НУВГП – (м. Рівне, вул. Олекси Новака, 75) / [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.nuwm.edu.ua/naukova-biblioteka> ([http://nuwm.edu.ua/MySql/page\\_lib.php](http://nuwm.edu.ua/MySql/page_lib.php)).

### ПОЛІТИКИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

#### Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Аналітичні навички:

2. Гнучкість розуму
3. Здатність логічно обґрунтовувати позицію
4. Знаходити вихід з складних ситуацій
5. Ініціативність
6. Комплексне рішення проблем
7. Критичне мислення
8. Управлінські якості
9. Формування власної думки та прийняття рішень

## **Дедлайни та перескладання**

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», розміщений документ за покликанням <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>. За цим документом реалізується і право студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі.

Оголошення стосовно дедлайнів звітів про виробничу практику оприлюднюються на сторінці даної дисципліни на платформі MOODLE <https://exam.nuwm.edu.ua> за календарем.

## **Неформальна та інформальна освіта**

На сьогодні існують відкриті онлайн-курси таких платформ, як Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn тощо. При цьому важливо, щоб знання та навички, що формуються під час проходження певного онлайн-курсу чи його частин, мали зв'язок з навчальними результатами навчальної дисципліни. Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, викладені у Положенні про неформальну та інформальну освіту у НУВГП <http://nuwm.edu.ua/sp/neformalna-osvita>

## **Практики, представники бізнесу, фахівці, залучені до викладання**

Під час виробничої практики здійснюється залучення до керівництва практикою геологів-практиків, які мають досвід польових і камеральних робіт у сфері надрокористування. Зокрема це старший викладач Столярець М.О., який має досвід керівництва підприємством ТОВ «Західкапіталінвест», що здійснює діяльність у сфері інжинірингу, геодезії і геології, а також професор Мельничук В.Г., виробнича діяльність якого у складі Південної геофізичної експедиції, Таджикицької пошуково-зйомочної експедиції та Рівненської геологічної експедиції тісно переплітається зі змістом ОК.

## **Правила академічної доброчесності**

В НУВГП активно пропагується політика «нульової толерантності» до будь-яких проявів академічної недоброчесності для всієї академічної спільноти університету. Здійснюється:

- перевірка навчальних завдань на плагіат (звіти з виробничої практики);
- неприпустимим є списування та обман в освітньому процесі;
  - оцінки за роботи, в яких був виявлений плагіат, анулюються.

Більше інформації за покликанням «Кодекс честі студента» <http://ep3.nuwm.edu.ua/4917/>

## **Вимоги до відвідування**

*Студентові не дозволяється пропускати практику без поважних причин. За об'єктивних причин пропуску практики (лікарняні, мобільність тощо) студенти можуть самостійно пройти виробничу практику в інший термін під час канікул..*

*Студент має право оформити індивідуальний графік проходження практики згідно положення <http://ep3.nuwm.edu.ua/6226/>.*



Автор  
Діловод

Лілія САМУЙЛИК

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та  
навчальної роботи

Валерій СОРОКА



документ підписаний КЕП  
Номер документа СИЛ №505  
Підписувач Сорока Валерій Степанович  
Підписувач (дані КЕП):  
Сертифікат 58E2D9E7F900307B0400000807E2D0054327D00